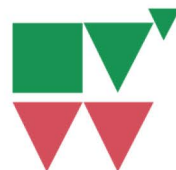

JAARVERSLAG VAN HET 93^E VERENIGINGSJAAR VAN DE NVvW

Kees Garst

1 AUGUSTUS 2017 - 31 JULI 2018

Bestuur

Bij aanvang van het 93^e verenigingsjaar bestond het bestuur uit: Swier Garst (voorzitter), Kees Garst (secretaris), Gert de Kleuver (penningmeester) en Ebrina Smallegange (vice-voorzitter). Zij vormden het dagelijks bestuur. Michiel Doorman, Tanja Groenendaal, Lidy Wesker, Wim Caspers, Gert Treurniet, Desiree van den Bogaart en Erik van den Hout completeerden het algemeen bestuur.

Tijdens de jaarvergadering van 4-11-2017 werd na drie jaar afscheid genomen van Swier Garst als bestuurslid en als voorzitter. Hester Vogels werd als bestuurslid benoemd. Vervolgens heeft het bestuur uit haar midden Ebrina Smallegange gekozen tot voorzitter. Het bestuur wordt ondersteund in haar werkzaamheden door de beleidsmedewerkster Heleen van der Ree en voor de financiële administratie door Peter van der Ree. Het algemeen bestuur is negen keer bijeengekomen, het dagelijks bestuur daarnaast ook negen keer.

Aan het eind van het verenigingsjaar heeft de vereniging 2858 leden. Het afgelopen jaar zijn er 209 nieuwe leden bijgekomen. 179 leden hebben het lidmaatschap opgezegd, veelal vanwege pensionering of vertrek uit het onderwijs. 54 leden zijn uit het ledenbestand verwijderd vanwege betalingsachterstanden of omdat adresgegevens niet meer klopten of te achterhalen vielen.

Jaarvergadering

Op 4-11-2017 hield de vereniging op het Ichthus College in Veenendaal haar jaarlijkse algemene ledenvergadering, met daaraan gekoppeld de studiedag rond het thema 'Wiskunde uit de kunst'. Op deze dag werd het vijftigste boekje uit de Zebrareeks gepresenteerd, evenals de nieuw vormgegeven website. *Euclides* kon vanaf die dag digitaal gelezen worden via een app op smartphone, tablet of computer.

Curriculum.nu

Tijdens dit verenigingsjaar is de overheid gestart met het proces Curriculum.nu met als doel een geactualiseerde integrale herziening van de kerndoelen en eindtermen voor primair en voortgezet onderwijs. Het doel hiervan is de samenhang in het onderwijs te vergroten en de overladenheid in het onderwijsprogramma terug te dringen. Vakverenigingen hebben in dit proces bij motie in de Tweede Kamer een rol gekregen. Dit heeft geresulteerd in een aantal activiteiten die de vereniging rond dit thema heeft georganiseerd tijdens dit verenigingsjaar. Voor het ontwikkelteam Rekenen en Wiskunde werden twaalf docenten uit po en vo geselecteerd evenals zes ontwikkelscholen. De NVvW heeft een lid voor de sollicitatiecommissie geleverd voor dit selectieproces.

Vervolgens heeft het bestuur aan de commissie onderwijs van de koepelorganisatie PWN (Platform Wiskunde Nederland) gevraagd een visiedocument te schrijven, waarin de rol van rekenen en wiskunde in het voortgezet onderwijs wordt gekarakteriseerd, met speciale aandacht voor samenhang en doorlopende leerlijnen. Dit document is door het bestuur van de NVvW in samenwerking met verschillende werkgroepen van de vereniging aangescherpt en uiteindelijk is het document 'Wiskunde in het voortgezet onderwijs' aangeboden aan het ontwikkelteam Rekenen en Wiskunde. Het bestuur van de NVvW heeft haar visie toegelicht bij de ontwikkelgroep. In een tweede ontwikkelcyclus heeft de ontwikkelgroep een aantal zogenaamde 'grote opdrachten' geformuleerd. Deze beschrijven de essentie van wat leerlingen nodig hebben om de wereld te kunnen begrijpen en om in die wereld adequaat te kunnen handelen. Het bestuur heeft de leden gevraagd hierop hun commentaar te leveren en het bestuur te voorzien van input voor een reactie. Evenals in de eerste feedbacksessie werd in een bijeenkomst zowel het product van de ontwikkelgroep als de reactie hierop van het bestuur bediscussieerd. Bij de totstandkoming van de reactie van de NVvW is steeds contact gehouden met de NVORWO (Nederlandse Vereniging voor de Ontwikkeling van Reken en Wiskundeonderwijs, die zich met name richt op het onderwijs in het po).

In het komende verenigingsjaar zullen nog enkele ontwikkelcycli volgen, waarbij de verwachting is dat de betrokkenheid van leden zal vergroten naarmate de onderwerpen concreter worden.

Parallel aan genoemde ontwikkelcycli heeft het bestuur overlegd met andere gremia zoals IOBT, Platform VVVO en FvOv. Hierbij heeft het bestuur steeds haar zorg uitgesproken over diverse aspecten van deze vorm van curriculumherziening, waaronder: het ontbreken van een zorgvuldige probleemanalyse; de te grote en complexe opdracht voor de ontwikkelgroep; de te strakke kaders waarbinnen deze groep moet opereren. Tegelijkertijd wil de NVvW betrokken blijven bij het proces om invloed te kunnen blijven uitoefenen op de inhoud en het proces.

Rekenen

In het voorjaar van 2018 heeft de huidige minister de notitie 'Een nieuw perspectief voor rekenen in het voortgezet onderwijs' aan de Tweede Kamer aangeboden. De NVvW was nauw betrokken bij de totstandkoming van dit rapport. Aan aparte rekentafels voor vmbo en havo/vwo is in samenwerking met ambtenaren van OCW gewerkt aan een alternatief voor de rekentoets. De NVvW heeft gepleit om (delen van) dit voorstel zo spoedig mogelijk in te voeren, maar de minister heeft besloten dit rapport als input mee te nemen in het Curriculum.nu proces. In een nieuw regeerakkoord is ondertussen besloten de bestaande rekentoets voor geen enkele schoolrichting mee te laten tellen. In de tijd dat Curriculum.nu nog in ontwikkeling is worden maatregelen voorbereid om de aandacht voor rekenonderwijs niet te laten verslappen. Ook voor de inrichting van deze 'transitiefase' wordt de NVvW geconsulteerd.

Het Steunpunt Taal en Rekenen, een door de overheid gesubsidieerde instantie om rekencoördinatoren en rekendocenten te ondersteunen bij hun werk op school, zou eind 2017 ophouden te bestaan. Een groep rekencoördinatoren, verenigd onder de naam Platform rekenonderwijs vo (Prevo), heeft in het najaar van 2017 aan het bestuur de wens uitgesproken om onder de bestuurlijke structuur van de NVvW werkzaamheden van het Steunpunt voort te zetten en de belangen van rekencoördinatoren te behartigen. Hierop is het bestuur een verkenning gestart naar de mogelijkheden. Het bleek moeilijk om met vertegenwoordigers van Prevo contact te houden over organisatie en inhoud. In het

voorjaar van 2018 heeft Prevo de samenwerking opgezegd en is de verkenning gestopt. In het landschap van gremia die zich inzetten voor goed rekenonderwijs is de NVvW nog steeds een van de pijlers.

Euclides

Vanaf de jaarvergadering is het mogelijk om *Euclides* te lezen via een app op tablet of telefoon. *Euclides* is in digitale vorm bijna hetzelfde als de papieren versie, al zijn de links allemaal klikbaar gemaakt en hebben we de mogelijkheid om bv GeoGebra applets of YouTube filmpjes toe te voegen. Dit heeft een nieuwe functie binnen de vereniging opgeleverd: *Euclides*-verrijker.

Op initiatief van het bestuur is een vmbo-special uitgebracht en ter beschikking gesteld aan leden en andere belangstellenden.

De redactiestatuten zijn geactualiseerd, in het bestuur vastgesteld en op de site gepubliceerd.

FvOv, Platform VVVO en Onderwijs Coöperatie

De NVvW is vertegenwoordigd in het bestuur van de FvOv en heeft zich daar onder meer beziggehouden met een nieuwe bestuursstructuur van de FvOv. Daarnaast is het bestuur actief deelnemer aan de Onderwijskamer van de FvOv, alwaar samen met andere vakverenigingen over onderwijsinhoudelijke onderwerpen wordt gesproken. Dit jaar stonden die in het licht van voorlichting en discussie met de coördinatiegroep over Curriculum.nu. Voor bijvoorbeeld het uitvoeren van de Algemene Verordening Gegevensverwerking (Privacywet) is gebruik gemaakt van de expertise en de contacten die via de FvOv geraadpleegd kunnen worden.

De bijeenkomsten van het Platform VVVO stonden vooral in het licht van herbezinning van het Platform op haar eigen kerntaken. Ook de ontwikkelingen binnen de Onderwijs Coöperatie en de gevolgen daarvan voor het uitvoeren van de wet Beroep Leraar waren regelmatig terugkerende onderwerpen.

De NVvW maakt deel uit van zowel FvOv als Platform VVVO. Dat vraagt voortdurende alertheid en inspanning om ervoor te zorgen dat bij externe communicatie de mening van de NVvW via beide kanalen elkaar niet tegenspreken.

Overleggen rond examens

In het najaar heeft het bestuur haar jaarlijkse overleg met het CvTE. Opmerkingen van leden over examenzaken die via het forum of andere kanalen tot ons komen worden in algemene zin met het CvTE bediscussieerd. Onderwerpen als pré-correctie van havo wiskunde A-examens, regels voor tussentijdse afronding bij examens, het spanningsveld tussen gedetailleerde correctievoorschriften en de expertise van de docent zijn onderwerp van gesprek geweest.

Een delegatie van het bestuur heeft afgelopen jaar een bezoek gebracht aan Cito om zich gedetailleerd op de hoogte te stellen van de stand van zaken bij digitale bb- en kb-examens. Verder hebben bestuursleden meegewerkt aan het rapport 'ICT bij het CE wiskunde havo/vwo'.

Naast de centrale examenbesprekingen heeft de NVvW ook dit jaar weer regionale examenbesprekingen georganiseerd, vooral vanwege de vernieuwde examenprogramma's voor havo en vwo.

Overige overleggen

Gedurende het jaar heeft het bestuur over tal van onderwerpen met diverse instanties overleg gevoerd. Een greep hieruit: overleg over het traject 'groepsleerkracht' (een korte opleiding om docenten die al werkzaam zijn in het vo van een bevoegdheid te voorzien voor vmbo bb/kb). Andere overleggen ten behoeve van het terugdringen van het lerarentekort.

Cursussen en conferenties

Gedurende het schooljaar organiseert de vereniging, veelal in samenwerking met andere instanties zoals SLO of het Freudenthal Instituut, verschillende scholingen, zoals de cursus 'Optimaal voorbereid naar het examen', de bijeenkomst 'Onderwijs *meets* Onderzoek' en de 'vmbo/onderbouw hv conferentie'. Daarnaast organiseerden de werkgroep Geschiedenis en de werkgroep mbo-hbo van de vereniging een jaarlijks congres of symposium. (Zie jaarverslagen van de werkgroepen).

Communicatie

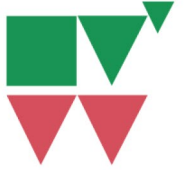
Via de nieuwsbrief houdt het bestuur de leden op de hoogte van activiteiten en cursussen. Op haar beurt stelt het bestuur zich op de hoogte van wat er onder leden speelt door bijvoorbeeld vertegenwoordigers van werkgroepen van de vereniging uit te nodigen tijdens bestuursvergaderingen. Op digitaal vlak speelt de Facebookgroep Leraar wiskunde een steeds belangrijker rol en rond de examens is het forum weer veel bezocht. Het bestuur vindt het echter ook van belang persoonlijk van leden te horen wat men vindt van tal van zaken die het wiskundeonderwijs betreffen.

Ten slotte

De opsomming van activiteiten en initiatieven in dit jaarverslag laten zien dat de NVvW een actieve vereniging is die op veel plaatsen en bij tal van onderwerpen actief is betrokken. Het bestuur wil iedereen die hierbij betrokken is bij dezen hartelijk bedanken. Maar bovenal wil het bestuur onder de aandacht brengen dat de bekendheid en uitstraling van de vereniging in het land voor een belangrijk deel door onze beleidsmedewerkster wordt bewerkstelligd. Waarvoor dank.

Kees Garst

JAARVERSLAGEN VAN DE WERKGROEPEN VAN DE NVvW

Vmbo

De werkgroep vmbo bestond afgelopen jaar uit ongeveer zes personen. Tegen het einde van het schooljaar organiseerde het CvTE bijeenkomsten over de examens vmbo waar wij de gelegenheid kregen aandacht te vragen voor de werkgroep. De werkgroep groeide daardoor uit tot ongeveer tien personen.

Afgelopen schooljaar is de werkgroep zes keer bij elkaar gekomen. We hebben ons gebogen over het rekenadvies dat de NVvW samen met de ambtenaren van het ministerie van OC&W heeft opgesteld. Verder hebben leden van de werkgroep deelgenomen aan veldraadplegingen van het projectteam 'Onderzoek lesgeven in het vmbo'. Daarnaast volgden wij de ontwikkelingen bij Curriculum.nu. Op de beide tussenproducten heeft de werkgroep een reactie geschreven en deze verstuurd naar zowel het bestuur van de NVvW als het ontwikkelteam Rekenen & Wiskunde. Ook komend schooljaar blijven wij de ontwikkelingen op gebied van rekenen en Curriculum.nu nauwgezet volgen.

Het voornemen van de werkgroep om de aandacht voor het wiskundeonderwijs op het vmbo te vergroten door regelmatig artikelen in *Euclides* te publiceren bleek in de praktijk niet vol te houden. Te veel werk kwam neer op te weinig mensen. De vmbo-havo/vwo-onderbouwconferentie die de werkgroep organiseerde was, ondanks een lager deelnemersaantal dan het jaar ervoor, succesvol maar vroeg veel tijd en energie van de werkgroep. De werkgroep heeft dan ook besloten zich meer te richten op beleidsmatige zaken die betrekking hebben op het reken- en wiskundeonderwijs in het vmbo en alleen dan artikelen en bijeenkomsten te organiseren wanneer actuele ontwikkelingen deze relevant maken. Zo heeft de werkgroep het voornemen in 2019 naar aanleiding van het eindrapport van Curriculum.nu in samenwerking met de SLO regionale bijeenkomsten te organiseren gericht op de betekenis van het rapport voor het reken- en wiskundeonderwijs in het vmbo. De werkgroep kijkt terug op een succesvol jaar. De werkgroep werd uitgebreid, we volgden actuele ontwikkelingen op de voet en organiseerden een succesvolle conferentie. Tegelijkertijd liepen we tegen de grenzen aan van onze mogelijkheden en hebben voor de toekomst het beleid bijgesteld.

Ruud Jongeling

Havo-vwo

Afgelopen jaar is de werkgroep vier keer bijeen geweest. In oktober, december, maart en juni. De gemiddelde opkomst was negen personen. We hebben een oproep geplaatst voor nieuwe leden. Er zijn vijf aspirant-leden bijgekomen. Eén lid heeft de werkgroep verlaten. We hebben antwoord gegeven op vragen die we vanuit het bestuur kregen o.a. over het geven van een workshop op de studiedag en meewerken aan conferenties. Er waren twee

workshops op de studiedag die we hebben verzorgd. Ook dit jaar gaan we meewerken aan workshops op de studiedag.

We hebben (ook tijdens aparte avonden) flink gediscussieerd over de stukken van Curriculum.nu, en waar mogelijk reactie gegeven op die stukken.

Hoewel er al veel literatuur is over wiskundige denkactiviteiten houdt dit onderwerp de werkgroep ook bezig. Er is ook een en ander uitgetoetst. Binnenkort komt daar een artikel over in *Euclides*.

We hebben de examens 2018 besproken. De examens vwo gingen voor het eerst over het nieuwe programma. We vonden dat er een groot verschil was tussen de examens vwo wiskunde B tijdvak I en II.

Ook hebben we het weer gehad over de nieuwe correctieregel over afrondfouten bij wiskunde A en C. We zien er weinig heil in.

We hebben gesignaleerd dat de overstap havo A – vwo A op veel scholen voor problemen zorgt.

We hebben gesproken over GeoGebra op het examen als in de toekomst de grafische rekenmachine zal verdwijnen. We zien nog veel praktische bezwaren.

Een van onze leden plaatst regelmatig iets in de Facebookgroep Leraar wiskunde.

Rob van Oord

Mbo-hbo (voorheen LWHW)

De LWHW is in 1999 opgericht door wiskundedocenten uit het hbo, omdat zij zich zorgen maakten over de positie van het vak wiskunde binnen de hogere beroepsopleidingen. Sinds enkele jaren is het aandachtsgebied uitgebreid met het mbo. De werkgroep is uitgebreid met docenten uit het mbo en daarmee zijn we nog beter ingebed in ons werkkterrein van het technisch en economisch beroepsonderwijs en de doorstroming van mbo naar hbo. Om dit te benadrukken is de naam van de werkgroep aan het begin van dit verenigingsjaar veranderd in 'werkgroep mbo-hbo'.

In het afgelopen jaar hebben we ons vooral op twee onderwerpen gericht:

- 1) De uitwerking van onze kennisbasis technische wiskunde binnen het mbo keuzedeel Voorbereiding hbo, wiskunde voor technische opleidingen. In meerdere regio's zijn we betrokken bij de uitwerking in lesmateriaal en examens van het keuzedeel. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een voorbeeldtentamen dat aansluit op onze kennisbasis. Daarnaast zijn we betrokken bij de implementatie van een basisdeel wiskunde voor alle technische mbo-studenten.
- 2) Het voorbereiden van kwalitatief onderzoek naar een internationale vergelijking van het wiskundecurriculum in het beroepsonderwijs (mbo en hbo). Om gericht in de omringende landen naar informatie te kunnen zoeken starten we met een beschrijving van de situatie in Nederland. Daarvoor is een werkbijeenkomst georganiseerd in oktober 2018, met relevante deskundigen.

Overige activiteiten:

- Op de jaarvergadering van november 2017 hebben we weer een workshop verzorgd in de vorm van een rondetafelgesprek over de implementatie van het mbo keuzedeel Voorbereiding hbo wiskunde voor technische opleidingen en de ontwikkelingen op het gebied van lesmateriaal (math4mbo) en landelijke examens.
- Op verzoek van het bestuur van de NVvW hebben we feedback gegeven op de concept-

visie voor Curriculum.nu.

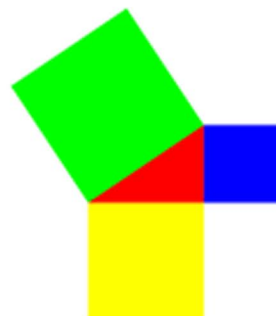
In dit verenigingsjaar heeft de werkgroep vijf bijeenkomsten gehad. Het is gelukt om twee nieuwe actieve leden te werven. De kern bestaat nu uit zes actieve leden, met daarnaast een lid dat tijdelijk geen actieve rol kan vervullen vanwege een promotietraject. De werkgroep krijgt steun van een brede kring van belangstellenden, en is nog actief op zoek naar nieuwe leden uit het economisch mbo en hbo-ICT.

Tanja Groenendaal

Wisbase

De werkgroep wisbase verzorgt het beheer van de website *wisbase.nl*. Op *wisbase.nl* kunnen wiskundeleraren toetsen en ander lesmateriaal delen met andere wiskundeleraren. Tevens staat op *wisbase.nl* een groot archief van oude mulo-examens. Het leraar zijn wordt handmatig gecontroleerd om te voorkomen dat leerlingen zich als leraar toegang verschaffen tot de toetsen en uitwerkingen. Toetsen en losse toetsopgaven kunnen alleen door geverifieerde leraren worden gedownload, ander lesmateriaal en oefenmateriaal is beschikbaar voor iedere gebruiker.

Wisbase.nl heeft op 1 augustus 2018 612 actieve gebruikers in het bestand. Hiervan zijn er 446 waarvan bevestigd is dat het leraren zijn. Er zijn 282 leden van de vereniging onder deze gebruikers. De 446 leraren zijn verbonden aan 311 verschillende scholen. In het verenigingsjaar 2017-2018 zijn 2214 documenten gedownload en 30 nieuwe documenten geplaatst. In totaal bevat *wisbase.nl* 1515 documenten, die elk bestaan uit een of meer bestanden.

<i>Document soort</i>	<i>Aantal</i>	<i>Nieuw sinds 1-8-2017</i>
<i>CSE</i>	83	16
<i>Interactief</i>	1	
<i>Lesbrief</i>	20	2
<i>Losse oefenopgave</i>	2	
<i>Losse <u>toetsopgaven</u></i>	86	
<i>Mulo examens</i>	310	
<i>Oefenmateriaal</i>	35	3
<i>Praktische opdracht</i>	1	
<i>Toets</i>	705	9
<i>Uitwerkingen</i>	272	
<i>Totaal</i>	<i>1515</i>	<i>30</i>

Erik van den Hout

Wiskunde voor Morgen

De werkgroep is in het afgelopen schooljaar vijf keer bij elkaar gekomen (9/10/2017, 12/12/2017, 14/2/2018, 19/4/2018, 15/6/2018). Daarbij is gewerkt aan de vraag, hoe het reken- en wiskundeonderwijs zo kan worden ingericht dat het de leerlingen adequaat voorbereidt op de maatschappij van morgen, en aan de vraag hoe we dit thema op de

agenda kunnen krijgen.

In samenhang hiermee ontplooiden we de volgende activiteiten.

Door de werkgroep en door individuele werkgroepsleden is gereageerd op de publicaties van Curriculum.nu. In dit verband is ook verschillende malen geparticipeerd in door de NVvW en de NVORWO georganiseerde overleggen en is ook input geleverd op de door de verenigingen geformuleerde visiestukken.

Nadat enkele leden van de werkgroep eerder (á titre personnel) met het D66 kamerlid Van Meenen gesproken hebben over het thema 'wiskunde voor morgen', is dit jaar gesproken met Rog van het CDA en Heerema van de VVD. Ook zij bleken sympathiek tegenover onze ideeën te staan, maar gaven aan dat er een impuls van buiten nodig is om dit onderwerp echt op de agenda te krijgen.

Zoals in het vorige verslag is gemeld, wordt door de werkgroep gewerkt aan een boekje met voorbeelden van op de toekomst toegesneden statistiekonderwijs. Dit wordt nu drukklaar gemaakt en zal met steun van de NVvW worden uitgegeven.

Verder zijn er dit jaar twee werkgroepen verzorgd op de studiedag van de NVvW.

Koeno Gravemeijer

Wereldwiskunde Fonds

We hebben dit jaar vier keer vergaderd, in oktober, november, januari en april. Tijdens deze vergaderingen bespraken we projecten die ondersteuning hadden gekregen en projecten die aan ons werden voorgelegd met de vraag om ondersteuning. Daarnaast bespraken we de boekverkoop en de veiling. Een groot deel van de vergaderingen werd gebruikt om het jubileumboek ter gelegenheid van ons 25-jarig bestaan voor te bereiden. De vergadering in november was geheel gewijd aan het boekje. We merken een gestage stroom aan aanvragen voor nieuwe projecten. Soms is dit van instanties waarvan we al eerder een project hebben gefinancierd, soms is het een geheel nieuwe aanvraag. Het afgelopen schooljaar zijn er projecten in Gambia, Kenia, Oeganda en Malawi, gesponsord. Over veel van deze projecten is een artikel in *Euclides* verschenen. We zijn blij met de mogelijkheid die de redactie van *Euclides* ons geeft om de projecten onder de aandacht van de leden van de NVvW te brengen. De bijdrage die de leden van de NVvW tegelijk met hun contributiebetaling overmaken, vormt een belangrijke inkomstenbron van het Wereldwiskunde Fonds.

Daarnaast wordt er geld ingezameld via de verkoop van tweedehands wiskundeboeken. Zowel de oktoberveiling, de meiveiling en de verkopen tegen vaste lage prijzen brengen steeds meer geld op. Dit geld wordt voor 100% aan projecten besteed.

Voor ieder project is een lid van het WwF verantwoordelijk. Dit lid verzorgt de communicatie met het project, soms via een tussenpersoon. Aan het einde van een project vraagt de contactpersoon om bewijzen van de besteding van de gelden. Deze bewijzen komen in de vorm van bonnetjes, foto's en een verslag van de mensen die baat hebben bij het project. Voor de tweede keer had het Wereldwiskunde Fonds een stand met tweedehands boeken tijdens de Nationale Wiskunde Dagen. De omzet was goed, maar het was vooral voor de bekendheid goed dat we er waren. Aan veel mensen hebben we het doel en de werkwijze van het WwF kunnen uitleggen. Ook komend jaar zullen we weer van de partij zijn op zowel de NVvW-jaarvergadering/studiedag als op de NWD. Iedereen die een boek koopt krijgt een nieuw ontworpen boekenlegger cadeau.

Heleen van der Ree

Geschiedenis

Het afgelopen schooljaar is er door verschillende leden van de werkgroep een tweetal grote activiteiten georganiseerd.

De *International Conference on History of Mathematics Education* (ICHME-5), georganiseerd door leden van de werkgroep, met Heleen van der Ree, en in samenwerking met het Freudenthal Instituut en het Descartes Centre, vond plaats van 19 tot en met 22 september in het Academiegebouw in Utrecht. Tijdens deze conferentie deelden veertig sprekers uit achttien verschillende landen resultaten van hun onderzoek met een even internationaal publiek. De openingslezing werd verzorgd door Danny Beckers, en de woensdagmiddag was helemaal gewijd aan de geschiedenis van het wiskundeonderwijs in Nederland en België. Enkele andere thema's tijdens deze conferentie waren 'opleidingen voor onderwijzers en onderwijzeressen', 'wiskundeonderwijs vóór 1800', 'overdracht van ideeën', 'meetkundeonderwijs', 'begrippen en taalgebruik in manuscripten en tekstboeken' en 'rekenonderwijs'. De *proceedings* zullen naar verwachting eind 2018 beschikbaar komen, zowel digitaal als in een beperkte papieren oplage.

In oktober 2017 vond het 23^e symposium van de werkgroep plaats, eveneens in het Academiegebouw in Utrecht. Het thema was 'Het meten van de wereld' en er waren vier sprekers die presenteerden over respectievelijk het leven en werk van Eise Eisinga (Arjen Dijkstra), middeleeuwse portolaankaarten (Roel Nicolai), het gebruik van bolmeetkunde in de islamitische wiskunde (Lidy Wesker-Elzinga) en een cultuurgeschiedenis van de goniometrie (Viktor Blåsjö). Er waren 70 deelnemers.

In december 2017 is de jaarlijkse nieuwsbrief verstuurd. Daarna zijn we aan de slag gegaan met het voorbereiden van het 24^e symposium. In het voorjaar van 2018 konden we het thema bekend maken: 'Reken je rijk'. Het symposium vond plaats op 13 oktober 2018, in Vergadercentrum Domstad in Utrecht. Meer hierover leest u op onze website en in onze volgende nieuwsbrief aan het eind van dit jaar. In het najaar van 2019 zal ons jubileumsymposium plaatsvinden.

Ten slotte zijn diverse werkgroepleden nog steeds actief met onder andere het schrijven van artikelen en het geven van presentaties. Zie bijvoorbeeld de artikelen in *Euclides*, werkgroepen bij de jaarvergadering van de NVvW, de NWD en dergelijke. Hierbij proberen we de contacten met België goed aan te houden; er heeft een artikel van Desiree van den Bogaart in de *Uitwiskeling* gestaan en Jeanine Daems heeft een lezing gehouden op een studiedag in Brussel.

Studium 10-3 (open access) is geheel gewijd aan de hbs. Het bevat onder andere artikelen van de werkgroep leden Danny Beckers (HBS: van modern instituut tot fossiel in 100 jaar) en Jenneke Krüger (De eerste inspecteurs van het middelbaar onderwijs - 'Het toezicht zal vooral op hem aankomen, het zal zijn onverdeelde zorg vorderen').

Zie <https://www.gewina-studium.nl/586/volume/10/issue/3/>

Desiree van den Bogaart